

ældrene hjemme undervise deres Børn, ligesom det er Tilfældet paa Island, og at Beboerne desuden ere bekendte for, ifølge Fremmedes Vidnesbyrd, ingenlunde at staae tilbage for den danske Almue i Oplysning, da maa man vistnok være meget varsom med at indføre et Evangelskolevæsen efter dansk Mønster. Den ommeldte Anordning vakte ogsaa og vækker endnu den Dag idag megen Uvilje blandt Beboerne, og strax efterat den var udkommen reiste nogle af Beboerne herved for at beklage sig derover, og jeg maa antage, at Regjeringen efterhaanden maa være kommen til den Anskuelse, at den ingenlunde svarer til de færøiske Localiteter; thi i Aaret 1848, imedens den høitærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Mourad) var Underviisningsminister, blev der sammenkaldt en Forsamling paa Færøerne, bestaaende af Embedsmænd og nogle af de Indfødte, for at drøfte og afgive Betænkning over, hvorledes man kunde omordne Skolevæsenet, men uagtet denne Betænkning — saavidt jeg veed —, var meget omfattende, og i det Hele taget gik ud paa en temmelig indgribende Forandring i Skoleanordningen af 1845, saa har man dog endnu den Dag idag ikke hørt, hvad Regjeringen agter at gjøre. En bestemt Ordning af Underviisningsvæsenet paa Færøerne er saameget mere nødvendig, som det i Aaret 1849, efter hvad jeg har hørt, er bleven overladt til Amtsskoledirectionen, der bestaaer af Amtmanden og Provsten, i den Henseende at handle efter eget Lykke. Vel kender jeg ikke nærmere denne Ordres Indhold, men jeg haaber, at den ærede Minister vil udtale sig derom. Jeg har derfor anseet mig forpligtet til at henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa denne Sag, der ligger Færingerne meget paa Hjerte, og jeg kan ikke antage Andet, end at den høitærede Minister ved den Forsamling, der blev afholdt paa Færøerne i 1848, er kommen i Besiddelse af saa tilstrækkelige Materialer i den Henseende, at et Lovudkast kan ventes forelagt i det først sammentrædende Lagthing.

Hvad der imidlertid staaer i nær Forbindelse hermed, er den længe paatænkte Oprettelse af en høiere Underviisningsanstalt i Thorshavn. Færingerne have, siden den derværende Latin-

skole i Aaret 1805 blev nedlagt, ikke havt Leilighed til anden Underviisning end den, der kan erholdes i en simpel Almueskole; thi det er indlysende, at de Omkostninger, som ere forbundne med at sende Børn herved til Danmark, ere saa store, at de næsten uden Undtagelse ere uoverkommelige for Færingerne. Vel er Regjeringen i den Henseende stundom kommen dem til Hjælp, ved at meddele dem, som ere komne herved, en, skjøndt i de fleste Tilfælde temmelig ubetydelig, Understøttelse; men Færingerne ere ikke lidet angstelige for at sende deres Børn herved til Danmark i en yngre Alder; thi ved det Affpærringsystem, som har eksisteret, staae de naturligvis ikke i nogen synderlig Forbindelse med de Danske. Den Comitee, der i 1844 var nedsat, for at drøfte Skoleanordningen, har ogsaa havt sin særdeles Opmærksomhed henvendt paa denne Sag; den udtaler, at den anseer det for langt rigtigere, at Underviisningen i Thorshavns Skole udvides, end at der oprettes flere faste Skoler, o: Almueskoler; den anseer det for en Velgjerning for Embedsmændene og de mere Formuende, at der paa Derne findes en Skole, hvor deres Børn kunne erholde en fuldstændig elementair Dannelse, og de, der blive oplærte i en saadan Skole, kunde senere ansættes som Skolelærere, og i det Hele taget vilde megen Kundskab derfra udbrede sig paa Derne. Jeg skal hertil blot føie, at derved vilde bortskrives en af de Grunde, som man i Almindelighed paaberaaber sig for, at Embedsmændene forlade Landet meget hurtigt, allerede inden de ere bleve saaledes bekendte med Localiteterne derovre, at de kunne virke til Gæld for Landet. Vel har den ommeldte Comitee meent, at en stor Deel af de til Skolevæsenet paa Færøerne henlagte Midler vilde medgaae, saafremt en saadan høiere Underviisningsanstalt blev oprettet; men den anseer det saameget mere billigt, som de hidtil til Almueskolevæsenet henlagte Indtagter oprindelig have været henlagte til den nedlagte Latinskole, og den anseer det derfor for et billigt Krav fra Befolkningens Side, at de kunne erholde nogen Erstatning ved Udvidelsen af Skolen i Thorshavn, og Ständerforsamlingen har ogsaa i 1844 aldeles eenstemmigt indstillet,